Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 22. septembra 2016*

„Nesplnenie povinnosti členským štátom — Voľný pohyb tovaru — Článok 34 ZFEÚ — Množstevné obmedzenia dovozu — Opatrenia s rovnakým účinkom — Drahé kovy opuncované v tretej krajine v súlade s holandskou právnou úpravou — Dovoz do Českej republiky po prepustení do voľného obehu — Neuznávanie puncovej značky — Ochrana spotrebiteľa — Primeranosť — Prípustnosť“

Vo veci C-525/14,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 258 ZFEÚ, podaná 20. novembra 2014,

Európska komisia, v zastúpení: P. Němečková, E. Manhaeve a G. Wilms, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa,

proti

Českej republike, v zastúpení: M. Smolek, T. Müller, J. Vláčil a J. Očková, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorú v konaní podporuje:

Francúzska republika, v zastúpení: D. Colas a R. Coesme, splnomocnení zástupcovia,

vedľajší účastník konania,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory M. Ilešič, sudcovia C. Toader, A. Rosas, A. Prechal a E. Jarašiūnas (spravodajca),

generálny advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajomník: M. Aleksejev, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 17. februára 2016,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 3. mája 2016,

* Jazyk konania: čeština.

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Svojou žalobou sa Európska komisia domáha, aby Súdny dvor určil, že Česká republika si tým, že neuznáva niektoré holandské puncové značky, najmä puncové značky puncového úradu WaarborgHolland (ďalej len „puncové značky WaarborgHolland“), nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 34 ZFEÚ.

Konanie pred podaním žaloby a konanie na Súdnom dvore

2 Komisia, ktorá sa domnievala, že prax Puncovního úřadu (Puncový úrad, Česká republika; ďalej len „český puncový úrad“), ktorá spočíva v tom, že neuznáva puncové značky WaarborgHolland, nezávislého puncového úradu so sídlom v Holandsku a s pobočkami v tretích krajinách, a v dôsledku toho vyžaduje dodatočné označenie dotknutých drahých kovov českou puncovou značkou, je v rozpore s článkom 34 ZFEÚ, oznámila Českej republike svoje výhrady výzvou z 30. septembra 2011.

3 Vo svojej odpovedi z 30. novembra 2011 Česká republika nepoprela skutočnosť, že tieto puncové značky neuznáva. Tento členský štát však uviedol, že predmetná záležitosť spadá do oblasti slobodného poskytovania služieb, a nie do oblasti voľného pohybu tovaru, a že toto neuznávanie je odôvodnené nemožnosťou rozlišovať, ktoré z uvedených puncových značiek boli vyrazené mimo Európskej únie, a ktoré na jej území.

4 Po preskúmaní argumentov Českej republiky uvedených v tejto odpovedi Komisia zaslala Českej republike 30. mája 2013 odôvodnené stanovisko, v ktorom predovšetkým uviedla, že ustanovenia Zmluvy o FEÚ týkajúce sa voľného pohyby tovaru sa uplatňujú na tovar prepustený do voľného obehu na území Únie, a teda aj na tovar pochádzajúci z tretích krajín, ktorý bol riadne dovezený do niektorého členského štátu v súlade s požiadavkami článku 29 ZFEÚ. Komisia vyzvala Českú republiku, aby prijala opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s článkom 34 ZFEÚ v lehote dvoch mesiacov od prijatia odôvodneného stanoviska.

5 Vo svojej odpovedi z 23. júla 2013 Česká republika zotrvala na svojich tvrdeniach a predovšetkým zdôraznila, že neuznávanie puncových značiek WaarborgHolland je odôvodnené požiadavkou ochrany spotrebiteľa. Keďže Komisiu táto odpoveď neuspokojila, rozhodla sa podať žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.

6 Podaním doručeným do kancelárie Súdneho dvora 26. februára 2015 Francúzska republika požiadala o vstup do konania ako vedľajší účastník na podporu návrhov Českej republiky. Rozhodnutím z 24. marca 2015 predseda Súdneho dvora vyhovel tomuto návrhu.

O návrhu na opätovné otvorenie ústnej časti konania

7 Po vyhlásení návrhov generálneho advokáta Česká republika požiadala Súdny dvor návrhom podaným do kancelárie Súdneho dvora 18. mája 2016 o opätovné začatie ústnej časti konania v podstate s odôvodnením, že „podstatná časť [jeho návrhov] je založená na viacerých chybných hypotézach“.

8 Je potrebné jednak pripomenúť, že Štatút Súdneho dvora Európskej únie a Rokovací poriadok Súdneho dvora neupravujú možnosť účastníkov konania podať pripomienky v reakcii na návrhy prednesené generálnym advokátom (rozsudky zo 17. júla 2014, Komisia/Portugalsko, C-335/12, EU:C:2014:2084, bod 45, a zo 4. mája 2016, Komisia/Rakúsko, C-346/14, EU:C:2016:322, bod 23).

9 Okrem toho z článku 83 rokovacieho poriadku vyplýva, že Súdny dvor môže kedykoľvek po vypočutí generálneho advokáta rozhodnúť o začatí alebo opätovnom začatí ústnej časti konania, najmä ak usúdi, že nemá dostatok informácií, alebo ak účastník konania uviedol po skončení tejto časti konania novú skutočnosť, ktorá môže mať rozhodujúci vplyv na rozhodnutie Súdneho dvora, alebo ak sa má vo veci rozhodnúť na základe tvrdenia, ku ktorému sa nemali možnosť vyjadriť účastníci konania.

10 V prejednávanej veci Súdny dvor po vypočutí generálneho advokáta zastáva názor, že má dostatok informácií potrebných na to, aby rozhodol o predmetnej žalobe, a že žaloba nemusí byť skúmaná s ohľadom na novú skutočnosť, ktorá by mohla mať rozhodujúci vplyv na jeho rozhodnutie, alebo s ohľadom na tvrdenie, ktoré pred ním nebolo diskutované.

11 V dôsledku toho nie je potrebné nariadiť opätovné začatie ústnej časti konania.

O žalobe

O prípustnosti

Argumentácia účastníkov konania

12 Česká republika vznáša námietku neprípustnosti žaloby v rozsahu, v ktorom je vytýkané porušenie článku 34 ZFEÚ v súvislosti s „niektorými holandskými puncovými značkami“. Tento výraz, ako aj výraz „najmä“ použité Komisiou v jej žalobnom návrhu naznačujú, že predmet sporu zahŕňa aj iné holandské puncové značky, než sú puncové značky WaarborgHolland. Počas konania pred podaním žaloby a v samotnej žalobe sa pritom Komisia pokúšala preukázať nesplnenie povinnosti iba vo vzťahu k puncovým značkám WaarborgHolland. V tejto súvislosti je podľa Českej republiky irelevantné, že sa spor abstraktne týka neuznávania drahých kovov, pri ktorých nemožno určiť, či boli opuncované v tretej krajine, alebo na území Únie. Preto je podľa Českej republiky potrebné konštatovať, že žaloba je nejasná a nepresná a že je preto prípustná iba v rozsahu, v akom sa týka puncových značiek WaarborgHolland.

13 Komisia uvádza, že jej žaloba je prípustná v celom rozsahu. Vo výzve všeobecným spôsobom Českej republike oznámila, že je v súlade s článkom 34 ZFEÚ povinná prijať tovar, ktorý bol jednak kontrolovaný a označený puncovou značkou v súlade s právnou úpravou členského štátu Európskej hospodárskeho priestoru (EHP) a jednak legálne uvedený na trh akéhokoľvek členského štátu EHP. V odôvodnenom stanovisku Komisia navyše dospela k záveru, že Česká republika si nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 34 ZFEÚ z dôvodu, že „neuznáva niektoré holandské puncové značky“. Táto formulácia bola prevzatá do petitu žaloby a nebola Českou republikou spochybnená.

Posúdenie Súdnym dvorom

14 Keďže Súdny dvor môže *ex offo* preskúmať, či sú splnené podmienky na podanie žaloby o nesplnenie povinnosti stanovené v článku 258 ZFEÚ (rozsudok zo 14. januára 2010, Komisia/Česká republika, C-343/08, EU:C:2010:14, bod 25 a citovaná judikatúra), a keďže žaloba sa netýka ustanovenia vnútroštátneho zákona alebo podzákonnej normy, ale sa týka praxe českého puncového úradu, treba na úvod pripomenúť, že správna prax členského štátu môže byť predmetom žaloby o nesplnenie povinnosti, pokiaľ vykazuje určitý stupeň ustálenosti a všeobecnosti (rozsudky z 29. apríla 2004, Komisia/Nemecko, C-387/99, EU:C:2004:235, bod 42 a citovaná judikatúra, ako aj z 5. marca 2009, Komisia/Španielsko, C-88/07, EU:C:2009:123, bod 54).

15 Česká republika v prejednávanej veci nespochybňuje to, že prax českého puncového úradu, na ktorú sa Komisia odvoláva a ktorej existenciu doložila dvoma oznámeniami predsedu tohto úradu v prílohe k žalobe, tieto kritériá spĺňa. Tento členský štát nespochybňuje ani to, že túto prax jej možno pričítať. Naproti tomu spochybňuje prípustnosť žaloby v rozsahu, v akom je nejasná a nepresná.

16 V zmysle článku 120 písm. c) rokovacieho poriadku a súvisiacej judikatúry musí každá žaloba, ktorou sa začína konanie, obsahovať vymedzenie predmetu konania, dôvody a tvrdenia, na ktorých je žaloba založená, ako aj stručné zhrnutie týchto dôvodov. Tieto údaje musia byť dostatočne jasné a presné, aby umožnili žalovanému pripraviť si obhajobu a Súdnemu dvoru vykonať preskúmanie. Z toho vyplýva, že podstatné skutkové a právne okolnosti, na ktorých je žaloba založená, musia vyplývať koherentným a zrozumiteľným spôsobom už z textu samotnej žaloby a príslušné žalobné návrhy musia byť formulované jednoznačne, aby Súdny dvor nerozhodol nad rámec návrhov alebo neopomenul rozhodnúť o niektorej výhrade (rozsudky z 11. júla 2013, Komisia/Česká republika, C-545/10, EU:C:2013:509, bod 108 a citovaná judikatúra, ako aj z 23. februára 2016, Komisia/Maďarsko, C-179/14, EU:C:2016:108, bod 141).

17 Okrem toho z ustálenej judikatúry vyplýva, že v rámci žaloby podanej podľa článku 258 ZFEÚ výzva, ktorú Komisia adresovala členskému štátu, a potom odôvodnené stanovisko, ktoré táto inštitúcia vydala, vymedzujú predmet sporu, ktorý už nemôže byť ďalej rozšírený. Možnosť dotknutého členského štátu predložiť svoje vyjadrenie totiž predstavuje – aj v prípade, ak sa rozhodne ju nevyužiť – dôležitú záruku priznanú Zmluvou a jej dodržanie je podstatnou formálnou podmienkou konania o nesplnení povinnosti členským štátom. V dôsledku toho musia odôvodnené stanovisko a žaloba Komisie spočívať na rovnakých výhradách ako písomná výzva, ktorou bolo zahájené konanie pred podaním žaloby (rozsudky z 29. septembra 1998, Komisia/Nemecko, C-191/95, EU:C:1998:441, bod 55, ako aj z 10. septembra 2009, Komisia/Portugalsko, C-457/07, EU:C:2009:531, bod 55 a citovaná judikatúra).

18 Odôvodnené stanovisko a žaloba podaná na základe článku 258 ZFEÚ musia uvádzať výhrady koherentným a presným spôsobom, tak aby umožnili členskému štátu a Súdnemu dvoru správne pochopiť rozsah vytýkaného porušenia práva Únie, čo je nevyhnutnou podmienkou na to, aby mohol uvedený štát vhodne uplatniť svoje dôvody obrany a aby mohol Súdny dvor preveriť existenciu namietaného nesplnenia povinnosti (rozsudky zo 14. októbra 2010, Komisia/Rakúsko, C-535/07, EU:C:2010:602, bod 42, a z 3. marca 2011, Komisia/Írsko, C-50/09, EU:C:2011:109, bod 64 a citovaná judikatúra).

19 V prejednávanej veci keďže použitím slovného spojenia „niektoré holandské puncové značky“ v petite žaloby Komisia chce zahrnúť do predmetu žaloby aj iné holandské puncové značky, než sú puncové značky tam výslovne uvedené, t. j. iné než puncové značky WaarborgHolland, táto žaloba nespĺňa požiadavky rokovacieho poriadku a judikatúry pripomenuté v bode 16 tohto rozsudku, pretože totožnosť týchto iných puncových značiek nie je v uvedenej žalobe spresnená, a keďže použitie pojmu „niektoré“ vylučuje, aby mohlo ísť o všetky holandské puncové značky.

20 Navyše, aj keď sa výzva všeobecne týkala uplatnenia článku 34 ZFEÚ a súvisiacej judikatúry týkajúcej sa drahých kovov, výslovne uvádzala iba puncové značky WaarborgHolland. Pokiaľ ide o petit žaloby, hoci tento rovnako ako výrok odôvodneného stanoviska spomína „niektoré holandské puncové značky“, odôvodnenie tohto stanoviska sa týkalo iba puncových značiek WaarborgHolland. Preto ani požiadavky stanovené judikatúrou spomenutou v bodoch 17 a 18 tohto rozsudku nemožno považovať za splnené.

21 Za týchto okolností je potrebné zamietnuť ako neprípustnú žalobu Komisie v rozsahu, v akom sa týka údajného neuznávania iných holandských puncových značiek, než sú puncové značky vyrazené puncovým úradom WaarborgHolland.

O veci samej

Argumentácia účastníkov konania

22 Komisia uvádza, že dodatočné označovanie niektorých drahých kovov dovezených z iných členských štátov puncovou značkou v Českej republike, a to napriek tomu, že tieto drahé kovy už boli označené puncovou značkou v súlade s holandskými právnymi predpismi a uvedené na trh v Únii, predstavuje neodôvodnené obmedzenie voľného pohybu tovaru.

23 Podľa Komisie sa Česká republika neoprávnene domnieva, že na to, aby drahé kovy pochádzajúce z tretích krajín podliehali zásade vzájomného uznávania, musia byť nielen prepustené do voľného obehu v Únii, ale tiež následne uvedené na trh v niektorom členskom štáte, ktorým musí byť navyše členský štát, podľa ktorého právnej úpravy došlo k opuncovaniu, t. j. v predmetnom prípade Holandsko. Z judikatúry Súdneho dvora totiž vyplýva, že ak výrobky pochádzajúce z tretej krajiny boli prepustené do voľného obehu v Únii, musia podliehať rovnakému zaobchádzaniu ako výrobky pochádzajúce z Únii. Na drahé kovy, opuncované v tretej krajine pobočkou puncového úradu, ktorý má sídlo v členskom štáte, v prejednávanej veci v Holandsku, a nachádzajú sa vo voľnom obehu v Únie, sa preto bude uplatňovať slobodný pohyb tovaru.

24 Komisia sa ďalej domnieva, že uvedenie na trh v súlade s platnými právnymi predpismi je jednou z požiadaviek prepustenia do voľného obehu, a teda podmienkou získania štatútu tovaru Únie, a nie dodatočným krokom nevyhnutným pre uplatnenie zásady vzájomného uznávania. Členský štát, v ktorom je tovar prepustený do voľného obehu, môže byť navyše odlišný od členského štátu, ktorého právna úprava regulovala dotknuté puncovanie kovov. Tento postoj je potvrdený okrem iného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 764/2008 z 9. júla 2008, ktorým sa ustanovujú postupy týkajúce sa uplatňovania určitých vnútroštátnych technických pravidiel na výrobky, ktoré sú v súlade s právnymi predpismi uvedené na trh v inom členskom štáte, a ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 3052/95/ES (Ú. v. EÚ L 218, 2008, s. 21), ako aj nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 z 9. júla 2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 339/93 (Ú. v. EÚ L 218, 2008, s. 30).

25 To, že k opuncovaniu drahých kovov došlo mimo územia Únie, po ich prepustení do voľného obehu, podľa Komisie nie je relevantné.

26 Okrem toho Komisia pripomína, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora členské štáty nemôžu vyžadovať nové puncovanie v prípade výrobkov dovezených z iného členského štátu, v ktorom boli legálne uvedené na trh a opuncované v súlade s právnymi predpismi tohto štátu, pokiaľ sú údaje poskytnuté na základe pôvodnej puncovej značky rovnocenné s údajmi požadovanými členským štátom dovozu a pre spotrebiteľa posledného uvedeného štátu zrozumiteľné. V prejednávanej veci puncové značky WaarborgHolland, hoci sú vyrazené v tretej krajine, sú v súlade s právnymi predpismi Holandska a údaje, ktoré poskytujú, sú rovnocenné s údajmi požadovanými Českou republikou a zrozumiteľnými pre spotrebiteľov tohto členského štátu.

27 Česká republika, ako ďalej uvádza Komisia, nepreukázala, že predmetné obmedzenie môže zaručiť dosiahnutie sledovaného cieľa ochrany spotrebiteľa a že neprekračuje to, čo je nevyhnutné na jeho dosiahnutie. Komisia v tejto súvislosti poznamenáva, že WaarborgHolland je puncový úrad podliehajúci holandskému právnemu poriadku a dohľadu zo strany holandských verejných orgánov a je akreditovaný holandským akreditačným orgánom v zmysle nariadenia č. 765/2008, a že tieto verejné orgány zabezpečujú kontrolu pobočiek puncových úradov tak v členských štátoch, ako aj v tretích krajinách.

28 Česká republika tvrdí, že v časti, v ktorej je žaloba prípustná, je zároveň nedôvodná. V prvom rade po spresnení, že puncovými značkami, na ktoré vo svojich vyjadreniach odkazuje, sú iba puncové značky WaarborgHolland, tento členský štát uviedol, že na drahé kovy opuncované v tretej krajine sa nevzťahuje zásada voľného pohybu tovaru zaručená článkom 34 ZFEÚ, a to ani keď boli opuncované v súlade s právnymi predpismi členského štátu.

29 Česká republika uvádza, že pre uplatniteľnosť zásady vzájomného uznávania sa vyžadujú dva po sebe nasledujúce kroky, a to prepustenie tovaru do voľného obehu v Únii v zmysle článku 29 ZFEÚ, ktoré sa vyznačuje splnením dovozných formálnych náležitostí a zaplatením ciel a poplatkov s rovnakým účinkom ako splatné clá v tomto členskom štáte, a následne uvedenie tovaru na trh v tomto členskom štáte v súlade s jeho netarifnými právnymi predpismi. V prejednávanej veci táto postupnosť nebola dodržaná, keďže dotknuté drahé kovy, hoci boli opuncované v súlade s holandskými právnymi predpismi, k ich opuncovaniu došlo v tretej krajine a neboli uvedené na trh na holandskom území.

30 V druhom rade, pokiaľ ide o obmedzenie voľného pohybu drahých kovov opuncovaných v Holandsku, Česká republika sa domnieva, že toto obmedzenie je odôvodnené požiadavkou ochrany spotrebiteľa a je primerané vo vzťahu k tomuto cieľu. V tejto súvislosti Česká republika uvádza, že nemá možnosť odlíšiť tieto drahé kovy od drahých kovov, ktoré boli označené rovnakými puncovými značkami v tretej krajine. Dodatočné označovanie českou puncovou značkou teda predstavuje jediný spôsob, akým môže Česká republika kontrolovať vstup tovaru, ktorý bol opuncovaný v tretích krajinách, na trh Únie. Právomoc holandských orgánov kontrolovať puncovanie v tretích krajinách je nedostatočná rovnako, ako je nedostatočná aj kontrola vzoriek a puncových značiek v týchto tretích krajinách. Tento členský štát takisto poznamenáva, že, pokiaľ ide o puncovanie výrobkov z drahých kovov, v Únii neexistuje systém uznávania orgánov posudzovania zhody z tretích krajín.

31 Francúzska republika ako vedľajší účastník konania podporujúci v konaní Českú republiku v prvom rade tvrdí, že uplatňovanie zásady vzájomného uznávania na opuncované drahé kovy podlieha dodatočnej podmienke, ktorá sa nevzťahuje na iné druhy výrobkov, a to podmienke, že opuncovanie bolo vykonané na území členského štátu vývozu nezávislým subjektom sídliacim v tomto členskom štáte. Túto podmienku možno podľa Francúzskej republiky vysvetliť osobitnou povahou činnosti puncovania, ktorá vyplýva z vysostnej výsady ručenia za rýdzosť. V dôsledku toho sa na výrobok opuncovaný na území iného členského štátu než členského štátu vývozu alebo na území tretej krajiny, ako to v prejednávanej veci platí pre puncové značky WaarborgHolland, nevzťahuje zásada vzájomného uznávania. Samotné prepustenie výrobku do voľného obehu v niektorom členskom štáte v tejto súvislosti nestačí. Preto podľa Francúzskej republiky k uvádzanému porušenie článku 34 ZFEÚ nedošlo.

32 Subsidiárne Francúzska republika tvrdí, že za predpokladu, že by bola zásada vzájomného uznávania uplatniteľná, obmedzenie voľného pohybu tovaru vyplývajúce z toho, že české orgány neuznávajú puncové značky WaarborgHolland, je v súlade s článkom 34 ZFEÚ, keďže je odôvodnené cieľom ochrany spotrebiteľa a zabezpečenia poctivého obchodného styku a je vo vzťahu k tomuto cieľu primerané.

33 V odpovedi na tvrdenie Francúzska Komisia najmä uvádza, že z judikatúry Súdneho dvora nevyplýva, že na to, aby činnosť puncovania podliehala zásade vzájomného uznávania, musela by sa fyzicky uskutočňovať na území členského štátu, v súlade s právnymi predpismi ktorého je puncová značka vyrazená. Okrem toho podľa nariadenia č. 765/2008 sú členské štáty povinné uznávať rovnocennosť služieb poskytovaných puncovým úradom akreditovaným podľa tohto nariadenia, a to aj vtedy, ak sa pobočka povereného puncového úradu, ktorá puncovú značku vyrazila, nenachádza na území dotknutého členského štátu ani na území Únie. V tejto súvislosti Komisia zdôrazňuje, že nezávislosť holandských puncových úradov alebo holandského akreditačného orgánu nebola spochybnená a že záruky nezávislosti kontrolného puncového úradu povereného členským štátom vývozu sa nemusia nevyhnutne zhodovať so zárukami stanovenými členským štátom dovozu.

Posúdenie Súdnym dvorom

34 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora sa má každá obchodnoprávna úprava členských štátov, ktorá môže priamo alebo nepriamo, skutočne alebo potenciálne brániť obchodu v rámci Únie, považovať za opatrenie s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenie dovozu v zmysle článku 34 ZFEÚ (rozsudky z 11. júla 1974, Dassonville, 8/74, EU:C:1974:82, bod 5, a zo 16. januára 2014, Juvelta, C-481/12, EU:C:2014:11, bod 16).

35 Prekážky voľného pohybu tovaru vyplývajúce v prípade, že neexistuje harmonizácia vnútroštátnych právnych predpisov, z uplatnenia pravidiel týkajúcich sa podmienok, ktoré musí tovar spĺňať, na tovar pochádzajúci z iných členských štátov, kde sa legálne vyrába a uvádza na trh, aj vtedy, keď sa tieto pravidlá uplatnia bez rozdielu na všetky výrobky, tak predstavujú opatrenia s rovnakým účinkom, ktoré zakazuje článok 34 ZFEÚ, pokiaľ toto uplatnenie nemožno odôvodniť cieľom všeobecného záujmu prevažujúcim nad požiadavkami voľného pohybu tovaru (pozri v tomto zmysle rozsudok z 20. februára 1979, Rewe-Zentral, nazvaný „Cassis de Dijon“, 120/78, EU:C:1979:42, bod 8, ako aj rozsudky z 15. septembra 1994, Houtwipper, C-293/93, EU:C:1994:330, bod 11, a zo 16. januára 2014, Juvelta, C-481/12, EU:C:2014:11, bod 17).

36 Rovnako je potrebné pripomenúť, že v súlade s článkom 28 ods. 2 ZFEÚ sa zákaz množstevných obmedzení medzi členskými štátmi, stanovený v článkoch 34 až 37 ZFEÚ, vzťahuje tak na výrobky pochádzajúce z členských štátov, ako aj na výrobky pochádzajúce z tretích krajín, ktoré sú v členských štátoch vo voľnom obehu. Podľa článku 29 ZFEÚ sa za výrobky vo voľnom obehu v členskom štáte považujú tie výrobky pochádzajúce z tretích krajín, pri ktorých boli v tomto členskom štáte splnené dovozné formálne náležitosti a zaplatené clá a poplatky s rovnakým účinkom ako splatné clá, ak sa na tieto výrobky nevzťahuje nárok na plné alebo čiastočné vrátenie týchto ciel a poplatkov.

37 Súdny dvor z toho vyvodil, že pokiaľ ide o voľný pohyb tovaru vo vnútri Únie, výrobky prepustené do voľného obehu sú s konečnou platnosťou a úplne kladené na rovnakú úroveň ako výrobky pochádzajúce z členských štátov a že v dôsledku toho sa ustanovenia článku 34 ZFEÚ uplatňujú bez rozdielu na výrobky pochádzajúce z Únie a na výrobky, ktoré boli prepustené do voľného obehu v ktoromkoľvek z členských štátov, bez ohľadu na to, odkiaľ tieto výrobky pôvodne pochádzajú (pozri v tomto zmysle rozsudky z 15. decembra 1976, Donckerwolcke a Schou, 41/76, EU:C:1976:182, body 17 a 18; z 18. novembra 2003, Budějovický Budvar, C-216/01, EU:C:2003:618, bod 95, ako aj zo 16. júla 2015, UNIC a Uni.co.pel, C-95/14, EU:C:2015:492, bod 41).

38 Z judikatúry Súdneho dvora však rovnako vyplýva, že uvedenie na trh je štádiom nasledujúcim po dovoze. Rovnako ako výrobok legálne vyrobený v Únii nemôže byť uvedený na trh iba na základe tejto jedinej skutočnosti, ani legálny dovoz výrobku neznamená, že tento výrobok je automaticky vpustený na trh. Výrobok s pôvodom z tretej krajiny, ktorý sa nachádza vo voľnom obehu, je teda stavený na rovnakú úroveň s výrobkami pochádzajúcimi z členských štátov, pokiaľ ide o odstránenie ciel a množstevných obmedzení medzi členskými štátmi. V rozsahu, v akom neexistuje právna úprava Únie harmonizujúca podmienky uvádzania dotknutých výrobkov na trh, však môže členský štát, v ktorom sú výrobky prepustené do voľného obehu, brániť ich uvedeniu na trh, ak nespĺňajú podmienky stanovené na tento účel vnútroštátnym právom pri rešpektovaní práva Únie (rozsudky z 30. mája 2002, Expo Casa Manta, C-296/00, EU:C:2002:316, body 31 a 32, ako aj z 12. júla 2005, Alliance for Natural Health a i., C-154/04 a C-155/04, EU:C:2005:449, bod 95).

39 Ako v podstate zdôraznil generálny advokát v bodoch 57 a 58 svojich návrhov, z vyššie uvedeného vyplýva, že na rozdiel od tvrdení Komisie nemožno zásadu vzájomného uznávania, formulovanú judikatúrou spomenutou v bode 35 tohto rozsudku, uplatniť na obchod v rámci Únie s tovarom z tretích krajín nachádzajúcim sa vo voľnom obehu, ak tento tovar nebol pred vývozom do iného členského štátu, než v ktorom sa nachádza vo voľnom obehu, legálne uvedený na trh na území niektorého členského štátu.

40 V prejednávanej veci je nesporné, že predmetná žaloba sa netýka neuznávania puncových značiek WaarborgHolland Českou republikou a dodatočného puncovania, ktoré by mohlo byť následne vyžadované, v prípade, že na jej územie boli z tretej krajiny priamo dovezené drahé kovy, ktoré boli označené puncovými značkami WaarborgHolland mimo územia Únie. Táto žaloba sa netýka ani puncových značiek podliehajúcich Dohovoru o kontrole a označovaní výrobkov z drahých kovov, podpísanému vo Viedni 15. novembra 1972 a zmenenému 18. mája 1988, a ani puncových značiek podliehajúcich bilaterálnym zmluvám o vzájomnom uznávaní puncových značiek vyrazených na výrobkoch z drahých kovov, ktoré boli uzavreté medzi niektorými členskými štátmi a tretími krajinami, ktoré spomína generálny advokát v bode 30 svojich návrhov.

41 Komisia naproti tomu touto žalobou spochybňuje zlučiteľnosť s článkom 34 ZFEÚ, a to českej praxe spočívajúcej v neuznávaní puncových značiek WaarborgHolland, a preto vyžaduje dodatočné opuncovanie dotknutých drahých kovov, pri dovoze do Českej republiky, ktoré boli legálne opuncované a súčasne legálne uvedené na trh v Holandsku alebo prípadne na trh iného členského štátu, alebo boli opuncované na území tretej krajiny v súlade s holandskými právnymi predpismi a nachádzajú sa vo voľnom obehu v inom členskom štáte, než je Česká republika, nech už ide o Holandské kráľovstvo alebo o iný členský štát.

42 Súdny dvor už pritom rozhodol, že účinkom vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá požaduje, aby sa výrobky z drahých kovov dovezené z iných členských štátov, v ktorých sa legálne uvádzajú na trh a opuncujú v súlade s právnymi predpismi týchto štátov, nanovo opuncovali v členskom štáte dovozu, je, že dovozy sú ťažšie uskutočniteľné a sú nákladnejšie, a preto táto právna úprava predstavuje opatrenie s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenie dovozu v zmysle článku 34 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudky 21. júna 2001, Komisia/Írsko, C-30/99, EU:C:2001:346, bod 27, ako aj zo 16. januára 2014, Juvelta, C-481/12, EU:C:2014:11, body 18 a 20).

43 Tak je to aj v prípade predmetnej praxe. V rámci tejto praxe totiž drahé kovy označené puncovými značkami holandského puncového úradu WaarborgHolland, či už boli legálne opuncované a uvedené na trh na území Holandska alebo prípadne na území iného členského štátu, alebo boli opuncované na území tretej krajiny v súlade s holandskými právnymi predpismi a prepustené do voľného obehu v niektorom členskom štáte, či už boli alebo neboli legálne uvedené na trh na území niektorého členského štátu, je možné uvádzať na trh na území Českej republiky až po vykonaní kontroly a dodatočnom označení puncovou značkou v Českej republike, čo môže sťažiť a predražiť dovoz týchto výrobkov na územie Českej republiky z iných členských štátov.

44 Uvedená prax je teda zakázaná článkom 34 ZFEÚ, ibaže by mohla byť objektívne odôvodnená.

45 V tejto súvislosti z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že vnútroštátna právna úprava, ktorá predstavuje opatrenie s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenia dovozu v zmysle článku 34 ZFEÚ, môže byť odôvodnená niektorým z dôvodov všeobecného záujmu uvádzaných v článku 36 ZFEÚ alebo imperatívnymi požiadavkami (rozsudky z 10. februára 2009, Komisia/Taliansko, C-110/05, EU:C:2009:66, bod 59 a citovaná judikatúra, a zo 6. septembra 2012, Komisia/Belgicko, C-150/11, EU:C:2012:539, bod 53).

46 V prejednávanej veci sa Česká republika odvoláva na imperatívnu požiadavku spočívajúcu v nutnosti zabezpečiť ochranu spotrebiteľa.

47 Súdny dvor už v tejto súvislosti rozhodol, že povinnosť dovozcu dať výrobky z drahých kovov označiť puncovou značkou uvádzajúcou rýdzosť je v zásade spôsobilá zabezpečiť účinnú ochranu spotrebiteľa a poctivý obchodný styk (rozsudky z 21. júna 2001, Komisia/Írsko, C-30/99, EU:C:2001:346, bod 29, a zo 16. januára 2014, Juvelta, C-481/12, EU:C:2014:11, bod 21).

48 Súdny dvor v tomto kontexte však rovnako rozhodol, že členský štát nemôže pre výrobky dovezené z iného členského štátu, v ktorom boli legálne uvedené na trh a opuncované v súlade s právnymi predpismi tohto štátu, vyžadovať nové puncovanie, pokiaľ sú údaje poskytnuté na základe pôvodnej puncovej značky, a to bez ohľadu na jej formu, rovnocenné s údajmi požadovanými členským štátom dovozu a pre spotrebiteľa posledného uvedeného štátu zrozumiteľné (rozsudky z 21. júna 2001, Komisia/Írsko, C-30/99, EU:C:2001:346, bod 30, a zo 16. januára 2014, Juvelta, C-481/12, EU:C:2014:11, bod 22).

49 V prejednávanej veci však nejde o rovnocennosť údajov poskytnutých puncovými značkami WaarborgHolland s údajmi vyžadovanými Českou republikou pre jej vlastné puncové značky, ani o ich zrozumiteľnosť pre spotrebiteľov tohto štátu, čo sú skutočnosti, ktoré Česká republika nespochybňuje, ale ide o úroveň záruky, ktorú ponúka opuncovanie uskutočnené na území tretích krajín pobočkami holandského puncového úradu, v tomto prípade úradu WaarborgHolland, ktorý je podľa holandského práva oprávnený vykonávať minimálne časť svojich puncových činností mimo územia Únie.

50 Česká republika podporovaná Francúzskou republikou totiž tvrdí, že takáto puncová značka vyrazená mimo územia Únie – aj keď toto opuncovanie uskutočňujú pobočky nezávislého puncového úradu, ktorý je v súlade s právom vlastného členského štátu oprávnený vykonávať časť svojich činností mimo územia Únie – neposkytuje dostatočné záruky, aby mohla byť považovaná za rovnocennú s puncovou značkou vyrazenou nezávislým orgánom niektorého členského štátu na území tohto členského štátu. Dôveryhodnosť takéhoto opuncovania uskutočneného mimo Únie nemôže byť podľa týchto členských štátov zaručená, a to vzhľadom na prekážky, ktoré členskému štátu tohto orgánu bránia vo vykonávaní dostatočnej kontroly nad jeho činnosťami uskutočňovanými na území tretích krajín.

51 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že pokiaľ ide o požiadavku, aby puncová značka bola vyrazená právnickou osobou, ktorá spĺňa určité požiadavky spôsobilosti a nezávislosti, Súdny dvor už síce rozhodol, že členský štát nemôže s odôvodnením, že funkciu záruky puncovej značky možno zabezpečiť iba prostredníctvom príslušného subjektu členského štátu dovozu, brániť uvádzaniu výrobkov z drahých kovov na jeho trh, ktoré boli opuncované v členskom štáte vývozu nezávislým subjektom. Existencia dvojitých kontrol, a to v členskom štáte vývozu a v členskom štáte dovozu, nemôže byť odôvodniteľná, ak výsledky kontroly uskutočnenej v členskom štáte pôvodu zodpovedajú potrebám členského štátu dovozu. V tejto súvislosti však Súdny dvor už takisto rozhodol, že funkcia záruky puncovej značky je splnená, ak puncová značka je vyrazená nezávislým subjektom v členskom štáte vývozu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. septembra 1994, Houtwipper, C-293/93, EU:C:1994:330, body 17 až 19).

52 Vzhľadom na riziko podvodu existujúce na trhu s výrobkami z drahých kovov, kde aj nepatrné úpravy obsahu drahého kovu môžu mať veľký dopad na ziskovú maržu výrobcu, Súdny dvor uznal, že v prípade neexistencie právnej úpravy Únie prináleží voľba vhodných opatrení čeliacich tomuto riziku členským štátom, ktoré disponujú širokou mierou voľnej úvahy (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. septembra 1994, Houtwipper, C-293/93, EU:C:1994:330, body 21 a 22).

53 V tomto kontexte Súdny dvor usúdil, že hoci voľba medzi uskutočňovaním predbežnej kontroly *a priori* nezávislým subjektom a režimom umožňujúcim výrobcom členského štátu vývozu, aby dotknuté výrobky samy opuncovali, spadá do diskrečnej právomoci každého členského štátu, členský štát, ktorého právne predpisy vyžadujú opuncovanie nezávislým subjektom, nemôže brániť tomu, aby boli na jeho území na trh uvádzané výrobky z drahých kovov dovezené z iných členských štátov, ak tieto výrobky boli skutočne opuncované nezávislým subjektom v členskom štáte vývozcu. Súdny dvor navyše zdôraznil, že záruky nezávislosti, ktoré ponúka subjekt členského štátu vývozu, nemusia nutne zodpovedať zárukám upraveným v právnych predpisoch členského štátu dovozu (pozri v tomto zmysle rozsudky z 15. septembra 1994, Houtwipper, C-293/93, EU:C:1994:330, body 20, 22, 23 a 27, ako aj zo 16. januára 2014, Juvelta, C-481/12, EU:C:2014:11, body 36 a 37).

54 Súdny dvor sa však doposiaľ nevyjadroval k puncovým značkám vyrazeným na území tretích krajín. V tejto súvislosti, so zreteľom na riziko podvodu existujúce na trhu s drahými kovmi a na širokú mieru voľnej úvahy, ktorú Súdny dvor už priznal členským štátom pri voľbe vhodných opatrení čeliacich tomuto riziku, je potrebné pripustiť, že pri neexistencii právnej úpravy Únie v tejto oblasti je členský štát oprávnený v rámci boja proti podvodom, s cieľom zabezpečiť ochranu spotrebiteľa na svojom území, nedovoliť, aby jeho puncový úrad alebo úrady, či iné subjekty, ktoré splnomocnil k označovaniu drahých kovov puncovými značkami tohto členského štátu, vyrážali tieto puncové značky na území tretích krajín.

55 Z vyššie uvedeného vyplýva, že pri súčasnom právnom stave v Únii a s výnimkou prípadov, ktoré sú upravované medzinárodnými dohodami, a ktorých sa, ako bolo pripomenuté v bode 40 tohto rozsudku, predmetná žaloba netýka, je členský štát v zásade oprávnený v súlade s judikatúrou pripomenutou v bode 52 tohto rozsudku domnievať sa, že puncové značky vyrazené na území tretích krajín neposkytujú rovnocennú úroveň ochrany spotrebiteľa, ako poskytujú puncové značky vyrazené nezávislými subjektmi na území členských štátov.

56 Komisia v tomto smere nemôže úspešne argumentovať nariadením č. 765/2008 na podporu tvrdenia, že z dôvodu, že WaarborgHolland je orgánom posudzovania zhody akreditovaným holandským akreditačným orgánom podľa tohto nariadenia, je Česká republika v každom prípade povinná vpustiť na svoje územie drahé kovy označené puncovými značkami tohto orgánu posudzovania, ak tieto sú dovezené z iného členského štátu bez toho, aby mohla vykonať kontrolu alebo prípadne dodatočné puncovanie.

57 Na jednej strane totiž, aj keď článok 7 ods. 1 nariadenia č. 765/2008 stanovuje, že keď orgán posudzovania zhody žiada o akreditáciu, požiada o ňu v zásade vnútroštátny akreditačný orgán členského štátu, v ktorom má sídlo, toto nariadenie nič neuvádza o tom, na ktorom území môžu alebo musia orgány posudzovania zhody vykonávať svoje činnosti a keďže akreditácia, ktorá im je vydaná vnútroštátnym akreditačným orgánom podľa tohto nariadenia môže či nemôže, alebo musí či nemusí pokrývať takisto činnosti orgánov posudzovania zhody vykonávané ich pobočkami na území tretích krajín. Na druhej strane otázka, či česká prax spochybňovaná Komisiou je alebo nie je v súlade s nariadením č. 765/2008, nie predmetom tejto žaloby.

58 Treba však zdôrazniť, že využitie možnosti, ktorú priznáva členským štátom bod 55 tohto rozsudku, nemôže byť odôvodnené, ak podľa judikatúry uvedenej v bode 51 tohto rozsudku výsledky kontroly vykonanej v členskom štáte, z ktorého boli dotknuté drahé kovy vyvezené, zodpovedajú potrebám členského štátu dovozu.

59 Tak je to v prejednávanej veci, pokiaľ ide o drahé kovy označené puncovými značkami WaarborgHolland na území Holandska a legálne uvedené na trh na území tohto členského štátu alebo prípadne na území iného členského štátu v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora uvedenou v bode 53 tohto rozsudku.

60 Tak je to aj v prípade, pokiaľ ide o drahé kovy označené puncovými značkami WaarborgHolland v tretej krajine, ktoré boli prepustené do voľného obehu v Únii a ktoré pred ich vyvezením do Českej republiky boli legálne uvedené na trh na území členského štátu, ktorý podobne ako Česká republika sa rozhodol, že nedovolí, aby jeho puncový úrad alebo úrady alebo iné subjekty, ktoré splnomocnil k označovaniu drahých kovov puncovými značkami tohto členského štátu, vyrážali tieto puncové značky na území tretích krajín. V tomto prípade je totiž potrebné vychádzať z toho, že kontrola vykonaná takýmto členským štátom pri uvádzaní dotknutých drahých kovov na jeho území zodpovedá potrebám Českej republiky, keďže v takomto prípade obidva členské štát sledujú rovnocennú úroveň ochrany spotrebiteľa.

61 Treba teda konštatovať, že za okolností uvedených v bodoch 59 a 60 tohto rozsudku neuznávanie puncových značiek WaarborgHolland Českou republikou nemožno odôvodniť, a teda vytýkané nesplnenie povinnosti je nesporné.

62 Z vyššie uvedených úvah naproti tomu vyplýva, že ak ide o drahé kovy, ktoré boli označené puncovými značkami WaarborgHolland na území tretej krajiny a ktoré boli prepustené do voľného obehu v Únii a vyvezené do Českej republiky bez toho, aby boli predtým legálne uvedené na trh v niektorom členskom štáte, a tiež ak ide o takéto drahé kovy, ktoré po prepustení do voľného obehu boli legálne uvedené na trh v členskom štáte, ktorý nevyžaduje opuncovanie drahých kovov nezávislým subjektom, alebo v členskom štáte, ktorý síce vyžaduje takéto opuncovanie, avšak dovoľuje, aby sa uskutočnilo na území tretích krajín, nemôžu výsledky kontroly uskutočnenej členským štátom, z ktorého sú predmetné drahé kovy vyvezené, zodpovedať potrebám Českej republiky.

63 Aj keď predmetná česká prax je čiastočne odôvodniteľná hlavne preto, že je možné, že dotknuté drahé kovy nebudú vyhovovať podmienkam legálneho uvádzania na trh v členskom štáte, k prípustnosti takéhoto odôvodnenia ešte bude potrebné, aby takáto prax bola spôsobilá zabezpečiť dosiahnutie tohto cieľa, a aby nešla nad rámec toho, čo je na jeho dosiahnutie potrebné (pozri v tomto zmysle rozsudky 10. februára 2009, Komisia/Taliansko, C-110/05, EU:C:2009:66, bod 59 a citovanú judikatúru, ako aj zo 16. januára 2014, Juvelta, C-481/12, EU:C:2014:11, bod 29).

64 Pritom je nesporné, že predmetná česká prax sa vzťahuje všeobecne na drahé kovy označené puncovými značkami WaarborgHolland vyrazenými na území tretích krajín, a to navyše bez rozlišovania podmienok, za akých sú tieto drahé kovy vyvážané do Českej republiky, a teda najmä bez rozlišovania, či sú vyvážané do Českej republiky po tom, čo boli iba prepustené do voľného obehu v inom členskom štáte alebo po tom, čo boli navyše legálne uvedené na trh v inom členskom štáte.

65 V tejto súvislosti Česká republika poukazuje na nemožnosť rozlišovať medzi puncovými značkami WaarborgHolland, ktoré boli vyrazené na území tretích krajín a tými, ktoré boli vyrazené na území Únie, keďže tieto puncové značky sú totožné bez ohľadu na miesto, kde boli vyrazené. Na základe takejto skutočnosti sa však nemožno domnievať, že táto prax je v rozsahu, v akom môže byť odôvodnená, primeraná sledovanému cieľu.

66 Bolo by totiž možné, a to napríklad požadovaním, aby dovozca do Českej republiky predložil dokument preukazujúci miesto, kde bola dotknutá puncová značka vyrazená, ako aj prípadne miesto, kde boli dotknuté drahé kovy prepustené do voľného obehu a legálne uvedené na trh v Únii, obmedziť neuznávanie puncových značiek WaarborgHolland na situácie, v ktorých je dodatočná kontrola uvedených kovov českými orgánmi skutočne odôvodnená ochranou spotrebiteľa, čo by bolo opatrením, ktoré by obmedzovalo voľný pohyb tovaru menej než všeobecný zákaz uznávania týchto puncových značiek a dodatočné opuncovanie všetkých drahých kovov označených uvedenými puncovými značkami.

67 Skutočnosť, že v takomto prípade by konečný spotrebiteľ nebol sám schopný overiť, či puncová značka WaarborgHolland bola vyrazená na drahom kove na území tretej krajiny alebo na území Únie a mohol by tak byť uvedený do omylu, pokiaľ ide o jeho kvalitu, nemôže na rozdiel od toho, čo tvrdí Česká republika, dokazovať primeranosť predmetnej praxe okrem prípadu, že by sa predpokladalo, že sa takýto spotrebiteľ nemôže spoliehať na príslušné orgány členského štátu spotreby, pokiaľ ide o ich kontrolu kvality výrobkov, ktoré vpúšťajú na trh, čo nemožno pripustiť.

68 Je preto potrebné konštatovať, že predmetná česká prax je z dôvodu svojej všeobecnosti a systematickosti – v rozsahu, v akom môže byť odôvodnená ochranou spotrebiteľa – neprimeraná cieľom, ktoré sleduje.

69 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy je potrebné na jednej strane konštatovať, že Česká republika si neuznávaním puncových značiek WaarborgHolland nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 34 ZFEÚ, a na druhej strane zamietnuť žalobu v zostávajúcej časti.

O trovách

70 Podľa článku 138 ods. 1 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Článok 138 ods. 3 prvá veta rokovacieho poriadku stanovuje, že ak mali účastníci konania úspech len v časti predmetu konania, každý z nich znáša svoje vlastné trovy konania. Keďže žaloba Komisie bola čiastočne neprípustná, je potrebné rozhodnúť, že Komisia a Česká republika znášajú svoje vlastné trovy konania.

71 V súlade s článkom 140 ods. 1 rokovacieho poriadku, podľa ktorého členské štáty, ktoré do konania vstúpili ako vedľajší účastníci, znášajú vlastné trovy konania, znáša Francúzska republika svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol a vyhlásil:

1. **Česká republika si tým, že neuznáva puncové značky puncového úradu WaarborgHolland, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 34 ZFEÚ.**

2. **V zostávajúcej časti sa žaloba zamieta.**

3. **Európska komisia, Česká republika a Francúzska republika znášajú svoje vlastné trovy konania.**

Podpisy